

Svinenes Danmark

I Danmark talte bestanden af svin 11.626.043 dyr i 1999. Det viser den landsdækkende optælling af husdyr, som Danmarks Statistik foretog i 1999. I gennemsnit svarer det til 2,2 svin for hver dansker, men denne enorme mængde af svin er ikke jævnt fordelt over hele landet, og i de mest udprægede svinekommuner er der mere end 10 svin for hvert menneske. Da svin har et stofskifte, der er omkring 4 gange større end menneskers, producerer hvert svin urin og afføring (= gylle) i mængder, der modsvarer 4 mennesker. Det vil sige, at de 12 mio. svin giver anledning til en gylleproduktion, der modsvarer urin og fækalier fra 48 mio. mennesker.

I dag udgør fordampningen af ammoniak fra den meget store husdyrproduktion i Danmark det største og alvorligste luftforureningsproblem uden for byerne.

Det påpeges i en stribe rapporter fra Dan-

marks Miljøundersøgelser (DMU).

Ligeledes hvor man befinder sig i Danmark, tvinges vi til at bevæge os i og indånde afdampningen fra den enorme sø af gylle, der opbevares i ca. 30.000 gyllebeholdere landet over. Til sammen har disse beholdere en kapacitet på ca. 28 mio. kubikmeter gylle, hvoraf knap halvdelen stammer fra svinebrug. Det er ammoniak-fordampningen fra denne kæmpe sø af gylle, der falder som substralregn overalt - også langt fra svineproducenternes marker - og overgoder det meste af naturen. Resultatet af den enorme overgødning med kvælstof (ammoniak) er et botanisk slaraffenland, hvor nogle få kvælstofelskende konkurrenceplanter breder sig med så stor succes, at alle andre planter presses ud, og

med dem forsvinder hele økosystemer.

Substralregnen betyder farvel til højmoser, klitheder, lyngheder, overdrev, fattigkær, osv. osv. Overalt i de danske skove vil der opstå problemer med tilvæksten. Her er gylletågen så tæt, at tællegrænserne for ammoniak allerede er overskredet i 51 procent af vore egeskove, 40 procent af vore bøgeskove og i hele 81 procent af al dansk gran- og fyrreskov! Ikke så disse skove umiddelbart dør af det, men ammoniakudslip svækker træernes sundhed, så de bliver mere sårbare for tørke eller sygdomsangreb.

I stort set hele Jylland overskrides de såkaldte tællegrænser for kvælstof med op til 28 kilo pr. hektar pr. år. På halvdelen af Fyn er det også galt,

mens Sjælland og Lolland-Falster kun er berørt i ringe omfang - endnu. Kortet viser de store forskelle i tæthed fra kommune til kommune, både hvad angår forholdet mellem antal svin og landbrugs-areal og antal svin og indbyggere i kommunen.

De 25 værste

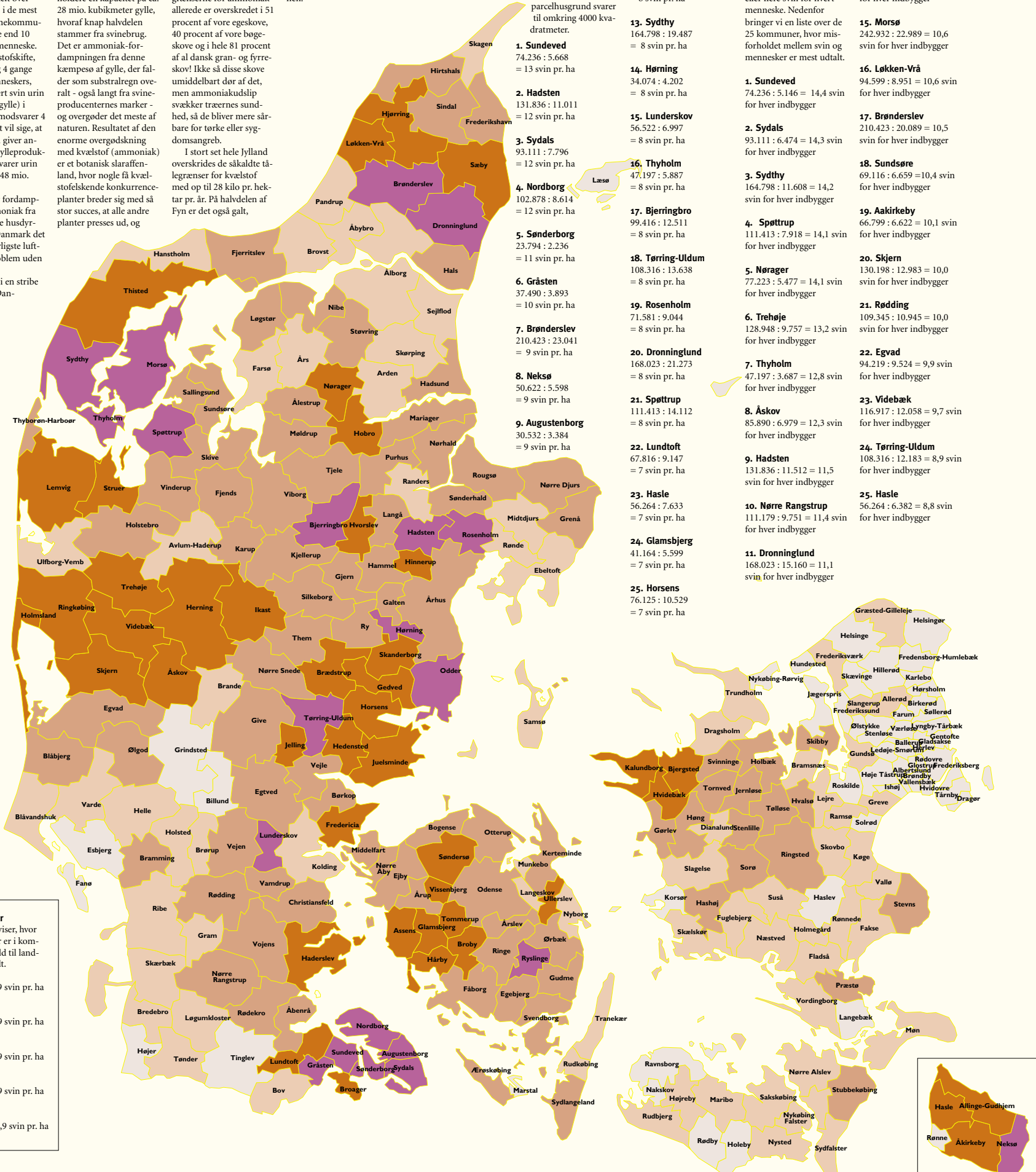
Her er listen over de 25 kommuner, hvor svineproduktionen har størst udbredelse i forhold til landbrugsarealet. En hektar svarer til 10.000 kvadratmeter. En typisk dansk parcelhusgrund svarer til omkring 4000 kvadratmeter.

- Sundeved**
74.236 : 5.668 = 13 svin pr. ha
- Hadsten**
131.836 : 11.011 = 12 svin pr. ha
- Sydals**
93.111 : 7.796 = 12 svin pr. ha
- Nordborg**
102.878 : 8.614 = 12 svin pr. ha
- Sønderborg**
23.794 : 2.236 = 11 svin pr. ha
- Gråsten**
37.490 : 3.893 = 10 svin pr. ha
- Brønderslev**
210.423 : 23.041 = 9 svin pr. ha
- Neksø**
50.622 : 5.598 = 9 svin pr. ha
- Augustenborg**
30.532 : 3.384 = 9 svin pr. ha
- Ryslinge**
53.853 : 6.153 = 9 svin pr. ha
- Odder**
138.998 : 16.192 = 9 svin pr. ha
- Morsø**
242.932 : 28.607 = 8 svin pr. ha
- Syddby**
164.798 : 19.487 = 8 svin pr. ha
- Høring**
34.074 : 4.202 = 8 svin pr. ha
- Lunderskov**
56.522 : 6.997 = 8 svin pr. ha
- Thyholm**
47.197 : 5.887 = 8 svin pr. ha
- Bjerringbro**
99.416 : 12.511 = 8 svin pr. ha
- Tørring-Uldum**
108.316 : 13.638 = 8 svin pr. ha
- Rosenholm**
71.581 : 9.044 = 8 svin pr. ha
- Dronninglund**
168.023 : 21.273 = 8 svin pr. ha
- Spøttrup**
111.413 : 14.112 = 8 svin pr. ha
- Lundtoft**
67.816 : 9.147 = 7 svin pr. ha
- Hasle**
56.264 : 7.633 = 7 svin pr. ha
- Glamsbjerg**
41.164 : 5.599 = 7 svin pr. ha
- Horsens**
76.125 : 10.529 = 7 svin pr. ha

Flere svin end mennesker

I 200 af de 273 danske kommuner lever der flere svin end mennesker, og i 108 kommuner er der 5 eller flere svin for hvert menneske. Nedenfor bringer vi en liste over de 25 kommuner, hvor misforholdet mellem svin og mennesker er mest udtalt.

- Sundeved**
74.236 : 5.146 = 14,4 svin for hver indbygger
- Sydals**
93.111 : 6.474 = 14,3 svin for hver indbygger
- Syddby**
164.798 : 11.608 = 14,2 svin for hver indbygger
- Spøttrup**
111.413 : 7.918 = 14,1 svin for hver indbygger
- Nørager**
77.223 : 5.477 = 14,1 svin for hver indbygger
- Trehøje**
128.948 : 9.757 = 13,2 svin for hver indbygger
- Thyholm**
47.197 : 3.687 = 12,8 svin for hver indbygger
- Åskov**
85.890 : 6.979 = 12,3 svin for hver indbygger
- Hadsten**
131.836 : 11.512 = 11,5 svin for hver indbygger
- Nørre Rangstrup**
111.179 : 9.751 = 11,4 svin for hver indbygger
- Dronninglund**
168.023 : 15.160 = 11,1 svin for hver indbygger
- Lundtoft**
67.816 : 6.223 = 10,9 svin for hver indbygger
- Lemvig**
202.564 : 18.823 = 10,8 svin for hver indbygger
- Lunderskov**
56.522 : 5.260 = 10,7 svin for hver indbygger
- Morsø**
242.932 : 22.989 = 10,6 svin for hver indbygger
- Løkken-Vrå**
94.599 : 8.951 = 10,6 svin for hver indbygger
- Brønderslev**
210.423 : 20.089 = 10,5 svin for hver indbygger
- Sundsøre**
69.116 : 6.659 = 10,4 svin for hver indbygger
- Aakirkeby**
66.799 : 6.622 = 10,1 svin for hver indbygger
- Skjern**
130.198 : 12.983 = 10,0 svin for hver indbygger
- Rødding**
109.345 : 10.945 = 10,0 svin for hver indbygger
- Egvad**
94.219 : 9.524 = 9,9 svin for hver indbygger
- Videbæk**
116.917 : 12.058 = 9,7 svin for hver indbygger
- Tørring-Uldum**
108.316 : 12.183 = 8,9 svin for hver indbygger
- Hasle**
56.264 : 6.382 = 8,8 svin for hver indbygger

Svin pr. hektar
Farvekoderne viser, hvor mange svin der er i kommunen i forhold til landbrugsarealet ialt.

- 0,0 - 1,9 svin pr. ha
- 2,0 - 3,9 svin pr. ha
- 4,0 - 5,9 svin pr. ha
- 6,0 - 7,9 svin pr. ha
- 8,0 - 13,9 svin pr. ha

Formålet med GylleInfo er:

- At skabe et effektivt **arbejdsværktøj** for offentligheden, privatpersoner, samfundsforskere, vælgerforeninger, miljøgrupper, husmoderforeninger, borgergrupper, politikere, embedsmænd og andre, som ønsker at gøre en indsats for at løse de alvorlige trusler mod sundhed, strukturuudvikling, dyrevelfærd, miljø og natur, som frembringes af husdyrproduktionen herhjemme.
- At skabe **opmærksomhed** om problemerne og tilbyde seriøs **information** til offentlighed, politikere, embedsmænd og andre borgere, der beskæftiger sig med at dæmpe op for de negative følger af husdyrproduktionen herhjemme og i udlandet. At sikre at Danmark overholder **international lovgivning**, herunder EU-direktiver, konventioner og andre aftaler.
- At skabe muligheder for **borgerindflydelse** på hvordan og hvornår det danske samfund begynder at løse problemerne med husdyrproduktionen. At fremme **demokratiske** afgørelser der sikrer landmænd en rimelig frihed til at producere, men under **ansvar** og med **respekt** for fællesskabet, miljøet og Danmarks kulturarv.

Kontakt GylleInfo
For yderligere information, tlf. 56 52 22 70 og køb af plakater: info@gylle.dk
© GylleInfo 2000